

**Uppsala
Senioruniversitet**

Portalgatan 2 A, Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Telefon 018-24 35 01, www.usu.se

Program

Föreläsningar • Studiecirklar

Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Uppsala universitet

Uppsala Senioruniversitet är en lokal förening under Folkuniversitetet

Anmälan

För deltagande krävs medlemskap i Uppsala Senioruniversitet.

Avgifter

Cirklar och serier:

upp till 12 timmar 300 kr

13–18 timmar 450 kr

19–24 timmar 600 kr

25–30 timmar 750 kr

(högre avgifter för vissa datacirklar)

Kostnader för kursmaterial kan tillkomma.

Tisdagsföreläsningarna är gratis för USU:s medlemmar.

Anmälningsförfarande

Anmälan till föreläsningsserier och studiecirklar kan endast göras genom att avgiften betalas in på **USU:s plusgiro 39 70 67-0**.

Inbetalning kan tidigast göras den 5 december 2012 och senast den 11 januari 2013.

Anmälan kan **EJ** göras till serie- eller cirkelledare.

På talongen anges nummer och namn på varje serie/cirkel tillsammans med namn, telefonnummer och gärna e-postadress för den/dem som ska delta.

Cirkeldeltagare ska även ange personnummer (detta krävs för alla som deltar i studiecirklar som genomförs av USU i samverkan med Folkuniversitetet). Uppgifter som ej får plats, t.ex. vid internetbetalning, skickas per e-post. Betala gärna samtliga avgifter för serier och cirklar på samma avi.

Observera att resor, medlemsavgifter m.m. betalas separat och till andra plusgirokonton.

Turordning följer det datum då betalningen kommit in på USU:s plusgirokonto.

Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirklar. Deltagare i aktiviteter som är fortsättningar från föregående termin har inte företräde framför nya deltagare (med undantag för dem som följt en- och två-stjärniga språkcirklar vilka fortsätter på högst tvåstjärnig nivå, och som betalat cirkeln senast den 29 november 2012).

Om en serie/cirkel är *fullbokad* meddelas medlemmen genast, och avgiften återbetalas.

Biljett krävs för deltagande i föreläsningsserie (gäller ej Tisdagsföreläsningar). Biljetter skickas ut någon vecka före seriestart.

Inga kallelser till cirklar skickas ut. Deltagarna går till första sammankomsten.

Meddela alltid cirkelledaren vid förhinder.

Krav på förkunskaper

Se respektive cirkel.

Lediga platser

Antal lediga platser på olika serier och cirklar redovisas på USU:s hemsida www.usu.se fr.o.m. den 11 december 2012.

Avbokning av inbetald serie/cirkel

En administrationsavgift på 50 kr tas ut för återbetalning av inbetald avgift till den som avanmäler sig från en serie/cirkel före andra sammankomsten. För senare avanmälan medges ingen återbetalning.

Ändringar i programmet

Ändringar som eventuellt sker sedan katalogen tryckts anges på USU:s hemsida, www.usu.se, och meddelas berörda deltagare.

Våra studiecirklar är en viktig del av programverksamheten. Under hösten har vi tyvärr tvingats ställa in flera cirklar p.g.a. för få anmälningar. Detta är naturligtvis olyckligt av flera skäl. Ett aktivt deltagande i en studiecirkel kan vara stimulerande och utvecklande. Och hjärnan behöver enligt forskningen utmaningar för att fortsätta utvecklas! Ett sätt att åstadkomma detta kan vara att gå på en intressant studiecirkel. Kanske hittar ni några cirklar att engagera er i, när ni i detta nummer av Medlemsbladet kan studera vårens fina programutbud.

Omslagsbild: Rafaels fresk Parnassen från 1511. Påven Julius II uppdrog åt Rafael att dekorera med fresker de salar som numera är kända under namnet Stanze di Raffaello i Vatikanpalatset. Parnassen representerar poesin och poeter från antiken och renässansen omger Apollo, som sitter högst upp på berget Helicon tillsammans med de nio muserna. Bilden och texten är från Wikimedia Commons.

Tisdagsföreläsningar

Alla föreläsningar äger rum kl. 13.15 i sal X universitetshuset. De beräknas pågå till ca kl. 14.00 varefter möjlighet till frågor ges fram till ca 14.30. Hörselslinga finns i alla lokalerna. Sal X kan nås med hiss från universitetshusets baksida med ingång från S:t Olofsgatan.

22 januari

Tord Ekelöf

Higgspartikeln är hittad – är därmed den sista pusselbiten på plats?

Gästvärd: Bo Höistad

5 februari

Fred Nyberg

Hjärnans belöningsystem – ett lyckocentrum med spännvidd från himmel till helvete

Gästvärd: Eva Willén

19 februari

Bertil Albrektsson

Muntlig och skriftlig tradition – om bibelns tillkomst

Gästvärd: Johnny Andersson

5 mars

Karin Strand

Känsliga bitar: sentimental schlager mellan publik och kritik

Gästvärd: Ingrid Åberg

19 mars

Tommy Möller

Det svenska politiska landskapet inför valet 2014

Gästvärd: Kersti Ullenhag

2 april

Lisen Hessner

Staden genom konsten. Hur, var och varför?

Gästvärd: Carl-Olof Jacobson

16 april

Göran Ulväng

Den uppländska herrgårdens uppgång och fall 1750–1950

Gästvärd: Kersti Ullenhag

14 maj

Stig Strömholm

Mitt universitetsliv – några reflexioner

Gästvärd: Johnny Andersson

FÖRELÄSARE VÅREN 2013

Tord Ekelöf är professor i elementarpartikelfysik vid Avdelningen för högenergifysik vid Institutionen för fysik och astronomi på Ångströmlaboratoriet i Uppsala. Ekelöf är sedan många år mycket aktiv vid det internationella partikelfysiklaboratoriet CERN i Genève, där han varit projektledare för flera experiment som ytterst syftar till en god förståelse av materiens minsta beståndsdelar och hur de växelverkar inbördes. Ekelöf är speciellt innovativ och drivande av projekt som rör instrumentell teknikutveckling inom flera områden. Det senaste, och mest spektakulära experimentet, har Ekelöf genomfört med den enormt stora och avancerade ATLAS-detektorn vid det europeiska acceleratorlaboratoriet CERN i Genève. ATLAS-detektorn är speciellt konstruerad för att kunna upptäcka den svårfångade Higgs-partikeln, vars existens har avgörande betydelse för hur vi ska förstå hur massa skapas. Ekelöf är talesperson för de svenska forskningsinsatserna i den stora internationella kollaborationen av fysiker som driver ATLAS-projektet.

Fred Nyberg är professor i biologisk beroendeforskning vid Uppsala universitet. Han disputerade på en avhandling om hypofyshormoner och har sedan dess forskat på neurokemiska processer och beteendenaspekter vid utveckling av drogberoende. Han har också tjänstgjort som professor i farmakologi vid farmaceutiska fakulteten, Uppsala universitet. Under åren 1997–1999 var han ordförande för svenska föreningen för alkohol och drogforskning och från 2002–2007 var han forskningsansvarig för regeringens Mobilisering mot narkotika. Sedan 2007 finns han med i kriminalvårdens medicinska kommitté och sedan 2008 är han medlem i regeringens ANDT-råd (alkohol, narkotika, dopnings- och tobaksfrågor). Från 2011 är han koordinator för U-FOLD, dvs Uppsala universitets tvärvetenskapliga satsning inom drogområdet. Fred Nyberg har erhållit flera utmärkelser för sina forskningsinsatser.

Bertil Albrektsson är bibelforskare och bibelöversättare. Han disputerade i Lund 1963 på en textkritisk

avhandling om Klagovisorna i Gamla testamentet och var 1967–76 professor i gammaltestamentlig exegetik vid Åbo Akademi. Från 1975 fram till publiceringen av Bibel 2000 vid millennieskiftet var han heltidsanställd ledamot av bibelkommissionens gammaltestamentliga översättningsenhet i Uppsala med huvudansvar för hebreisk filologi och textkritik. Bertil Albrektsson har promoverats till hedersdoktor i Edinburgh och i Åbo. Han har fått De Nios översättarpris, och The British Academy tilldelade honom 2003 The Burkitt Medal for Biblical Studies. Bertil Albrektsson är också hedersledamot av det brittiska Society for Old Testament Study. Bland hans populärvetenskapliga arbeten kan nämnas Kapitlet om Jehu (1979) och Det nya Gamla testamentet: Från forntida hebreiska till nutida svenska (tillsammans med Christer Åsberg, 1996).

Fil. dr **Karin Strand** disputerade i litteraturvetenskap vid Umeå universitet 2003 på avhandlingen *Känsliga bitar. Text- och kontextstu-*

dier i *sentimental populärsång*. Studierna exemplifieras med främst Sven-Olof Sandbergs, Bertil Boos och Gösta ”Snoddas” Nordgrens sångtexter. Karin Strand arbetar idag som forskare och arkivarie vid Svenskt visarkiv inom Statens musikverk i Stockholm. Arkivet skall samla in, bevara, vetenskapligt bearbeta och tillgängliggöra svensk folkmusik och jazz. Till Karin Strands specialområden hör skillingtryck, handskrivna visböcker och tidig populärmusik. För närvarande deltar hon i ett forskningsprojekt om tiggartverser och ”blindvisor” i skillingtryck.

Tommy Möller är professor i statsvetenskap vid Stockholms universitet sedan 2002, dessförinnan verksam vid Skytteanum. Nuvarande forskningsinriktning: politisk historia, politiskt ledarskap. Har senast skrivit följande böcker: *Svensk politisk historia. Strid och samverkan under 200 år* (Studentlitteratur 2011, andra uppl.); *Politiskt ledarskap* (Liber 2009).

Medverkade i projektet Sveriges statsministrar med en bok om Carl Bildt (Bonniers 2010). Har också författat en biografi om Gunnar Heckscher, *Mellan ljusblå och mörkblå. Gunnar Heckscher som högerledare* (SNS 2004).

Lisen Hessner är konstvetare och har arbetat på Uppsala kulturnämnds kansli som tjänsteman med ansvar för den offentliga konsten sedan 1982. Våren 2012 kom hennes bok *Staden genom konsten* ut. Boken utgör dels en kartläggning av de offentliga konstverken i Uppsala kommun, dels ett försök att sätta in konstverken i ett idéhistoriskt, kulturpolitiskt och konsteoretiskt sammanhang.

Göran Ulväng är docent i ekonomisk historia vid Uppsala universitet men även verksam som lokalhistoriker och genealog. Hans huvudsakliga forskningsinriktning är 1700- och 1800-talens jordbruk, hushåll, arbetsorganisation, bebyggelse och konsumtion, med särskilt fokus på herrgårdar och högreståndsmiljöer.

Professor emeritus **Stig Strömholm** doktorerade 1964 vid universiteten i München och 1966 i Uppsala. Samma år blev han docent i jämförande rättsvetenskap vid Uppsala Universitet och utnämndes 1969 till professor i allmän rättslära och 1982 i civilrätt med internationell privaträtt. Strömholm var universitetets prorektor 1978–1989 och därefter dess rektor fram till 1997. Strömholm är ledamot av ett stort antal akademier. Bl.a. var han preses 1985–1993 i Kungl. Vitterhets-Historie- och Antikvitetsakademien samt 1973–2002 i Kungl. Vetenskapsrådet i Uppsala. Sedan 1988 är Strömholm ledamot av den tyska orden Pour le Mérite. För Wissenschaften und Künste. Stig Strömholm är också en framstående skönlitterär författare. Han har sedan 1975 gett ut 17 sådana verk.

Föreläsningsserier

Hur anmäler man sig? Se sid. 2 i programmet.

Hörslingor finns i Universitetshuset: Sal IX och Sal X och i Missionskyrkan: Kyrksalen, Linnéstugan och Tovensalen.

Nr 1. Min musik

Kulturpersonligheter i Uppsala talar om och spelar musik som de själva valt.

Serieansvariga: **Maj Aldskogius**, fil.dr, f.d. rektor, tfn 018-46 03 30,

Carl-Olof Jacobson, professor em., tfn 018-50 11 23 och

Gunilla Stenman Jacobson, f.d. undervisningsråd, tfn 018-50 11 23.

Program

21 jan. John Högman, jazzmusiker, kompositör, bördig från Uppsala.

4 feb. Olle Johansson, domkyrkoorganist.

18 feb. Lars Linder, f.d. överläkare, geriatriker, OD-veteran.

4 mars Mats Andersson, f.d. musiklärare, klarinettist, riksspelman (Zornmärke i guld).

18 mars Elisabeth Sellin Linde, f.d. lärare, pianist.

15 april Cecilia Wikström, präst, ledamot av EU-parlamentet.

Tid: Måndagar jämna veckor 21/1–15/4 (ej 1/4) kl. 10.30–12.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen. Avgift: 300 kr.

Nr 2. Jazzhistoriens mästare IV

Vi fortsätter serien i levande jazzhistoria med fördjupningar kring några av jazzens legendariska mästare – kvinnor och män. Med Ulf Johansson Werre som ciceron följer vi artisterna genom historien, lär känna deras livsöden och personliga musikstilar. Vi lyssnar till och analyserar deras musik samt sätter in dem i ett musikaliskt sammanhang. Observera att serien är fristående och att vi här möter andra profiler än

i tidigare serier kring ”Jazzhistoriens mästare”.

Serieansvarig: **Kjell Westerlund**, civ.ing., tfn 018-32 16 61.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, tfn 018-30 28 09.

Tid: Torsdagar jämna veckor 24/1–4/4 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Nannaskolans aula. Avgift: 300 kr.

Nr 3. Fördjupad förståelse av jazzmusik

Detta är en föreläsningsserie om musikens uppbyggnad för er som vill träna era sinnen för att förstå och uppfatta mer av musikens sköna värld. Under ledning av Ulf Johansson Werre får vi en introduktion till hur harmonier, form, melodi och rytmik samverkar till en musikalisk enhet. Vi lär oss hur

orkesterns olika delar samarbetar under olika epoker och får också en inblick i grundläggande musikteori. Ulf illustrerar de olika momenten vid flygeln och med andra instrument, och analyserar kompositioner och improvisationer från olika musikgenrer. Fristående fortsättning från höstterminen.

Serieansvarig: Kjell Westerlund, civ.ing., tfn 018-32 16 61.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, tfn 018-30 28 09.

Tid: Torsdagar udda veckor 31/1–25/4 (ej 28/3) kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4. Avgift: 300 kr.

Nr 4. En konsert blir till – om verksamheten i Uppsala Konsert & Kongress

Vi får i denna serie följa den intensiva verksamheten innanför konsert- husets väggar – alltifrån visning av husets olika lokaler, över säsongs- planering och programläggning till möten med gästande musiker och administratörer, vilka även ger oss inblickar i hur en symfoniorkester är uppbyggd och hur brassinstrument fungerar. Vi får även följa repetitioner inför de två konserter med vitt skilda musikformer som ingår i seriens program. Det innebär att veckodagar och tider för seriens sammankomster varierar i anslutning till konserthusets verksamhet och program.

Serieansvariga: Anna Ivarsdotter, professor em. i musikvetenskap, tfn 018-54 40 10 och **Kjell Westerlund**, civ.ing., tfn 018-32 16 61.

Program

Onsdag 6 feb. kl. 16.00. Magnus Bäckström, vd & konstnärlig ledare UKK, **Gustav Ohlander**, teknisk chef UKK. *Visning av Uppsala Konsert & Kongress med fokus på konsertverksamhet och scenteknik.* Samling vid konserthusets entré.

Måndag 25 feb. kl. 15.15. Patric Kiraly, musikproducent och konsertkoordinator UKK, **Magnus Bäckström**, **Gabriel Lindborg**, producent, bitr. länsmusikchef

Musik i Uppland. *Hur planeras en säsong? Hur läggs programmet?*

Lokal: UKK, Konferensrum K1.

Tisdag 23 april kl. 10.15. Peter Waldemarsson, länsmusikchef MiU, **Gabriel Lindborg**, **Mona Gunnarsson**, orkesterchef MiU. *Sitt med runt Uppsala Kammarorkester under ett repetitionspass (45 min.). Hur är en symfoniorkester uppbyggd? (45 min.)*

Lokal: UKK, Sal B.

Torsdag 25 april kl. 19.00. Konsert med Uppsala Kammarorkester.

Dirigent: Paul Mägi.

Solist: Susanne Magnusson, viola.

Lokal: UKK, Stora salen.

Måndag 6 maj kl. 15.15. Stefan Holmström, musikproducent/ konsertkoordinator UKK.

Konsertförberedande inför Bang on a Can & Trio Mediaeval.

Linnékvintetten. *Hur långt är ett horn om man rullar ut det?*

Demonstration av brassinstrument.

Lokal: UKK, Konferensrum K1.

Måndag 13 maj kl. 19.30.

Konsert med Bang on a Can & Trio Mediaeval.

Lokal: UKK, Stora salen.

Avgift: 300 kr. Till konserten 25 april ges rabatterat pris för kursdeltagare utan konsertabonnemang. Till konserten 13 maj fri entré för kursdeltagarna.

Nr 5. Min läsning

Kulturpersonligheter inom olika områden talar om litteraturens betydelse och om vilka böcker som varit viktiga för dem.

Serieansvariga: Lena Kåreland, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36.

Program

31 jan. Tom Lundin, professor i katastrofpsykiatri, överläkare vid Institutionen för neurovetenskap, Psykiatri, Akademiska sjukhuset.

14 feb. Titti Nylander, f.d. utrikeskorrespondent i Mellanöstern, New York och London.

28 feb. Leif Zern, teaterkritiker på *Dagens Nyheter* och författare.

14 mars Ingmar Lemhagen, fil.dr h.c., litteraturkritiker, f.d. rektor och lärare vid Nordens Folkhögskola i Biskops-Arnö.

11 april Else Orstadius, kyrkoherde em., fil. mag.

2 maj Jan-Erik Wikström, f.d. utbildnings- och kulturminister, f.d. landshövding i Uppsala län.

Tid: Torsdagar udda veckor (dock jämn vecka den 2/5) 31/1–2/5 (ej 28/3, 25/4) kl. 15.15–16.45 den 31/1, därefter kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X. *Avgift:* 300 kr.

Nr 6. Den moderna konsten, del III, Grupp 1

Lars Lambert fortsätter sin serie om den moderna konstens utveckling. Parallellserie med samma innehåll som Nr 7.

Serieansvariga: Lena Kåreland, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11 och **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars Lambert**, författare.

Program

28 jan. Kring impressionismen: från Manet och Monet till Cézanne.

11 feb. Tysk och fransk expressionism: från Die Brücke och Nolde till fauvisterna och Soutine.

25 feb. Dadaister och surrealist: Dalí och Buñuel, Man Ray och Magritte.

11 mars Porträtt och självporträtt: ett outslitligt tema i konsten.

25 mars Fotografiet: de stora mästarna.

8 april Världens bästa konstmuseer: från Louvren och Prado till Tate Modern.

Tid: Måndagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar. *Lokal:* Universitetshuset, Sal X. *Avgift:* 300 kr.

Nr 7. Den moderna konsten, del III, Grupp 2

Lars Lambert fortsätter sin serie om den moderna konstens utveckling. Parallellserie med samma innehåll som Nr 6.

Serieansvariga: **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11 och **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars Lambert**, författare.

Program

5 feb. *Kring impressionismen: från Manet och Monet till Cézanne.*

19 feb. *Tysk och fransk expressionism: från Die Brücke och Nolde till fauvisterna och Soutine.*

26 feb. *Dadaister och surrealist: Dalí och Buñuel, Man Ray och Magritte.*

12 mars *Porträtt och självporträtt: ett outslitligt tema i konsten.*

26 mars *Fotografiet: de stora mästarna.*

9 april *Världens bästa konstmuseer: från Louvren och Prado till Tate Modern.*

Tid: Tisdagar udda veckor (dock jämna veckor 5/2, 19/2) 5/2–9/4 kl. 10.15–11.45 (dock 13.15–14.45 den 9/4). 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X.
Avgift: 300 kr.

Nr 8. Filmstudio Fyris, Grupp 1

I samarbete med Fyrisbiografen fortsätter vi satsningen på kvalitetsfilm. Varje film föregås av en kort presentation. Parallellserie med samma innehåll som Nr 9.

Serieansvariga: **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36.

Program

29 jan. Efter bröllopet. Dansk film i regi av Susanne Bier från 2006 om biståndsarbetaren Jacob och den förmögne affärsmannen Jörgen. En film om familjerelationer efter manus av Anders Thomas Jensen och med

Mads Mikkelsen, Sidse Babett och Rolf Lassgård i de ledande rollerna (längd 118 minuter).

12 feb. Babel. Tre separata berättelser vävs i denna film samman i en smärtsamt vacker berättelse. För regin svarar den mexikanske regissören Alejandro Gonzales Innarita. I de båda ledande rollerna ser vi Cate Blanchett och Brad Pitt. Amerikansk film från 2006 (längd 137 minuter).

26 feb. Rampljus. Charlie Chaplins legendariska film från 1952 med Chaplin som regissör och huvudrollsinnehavare. I de övriga rollerna ser vi bl.a. Claire Bloom, Nigel Bruce och Buster Keaton (längd 137 minuter).

12 mars Padre Padrone. Italiensk film från 1977 i regi av Paolo Taviani om pojken Gavino som tvingas lämna skolan för att bli fåraherde och leva tillsammans med en sadistisk far. I rollerna ser vi Fabrizio Forte, Marcella Michelangeli, Omero Anonutti och Saverio Marconi (längd 109 minuter).

26 mars Mina eftermiddagar med Margueritte. En stillsam berättelse om de dagliga mötena mellan Germain och Margueritte, vilka spelas av Gérard Depardieu och Gisèle Casadesus. Fransk film från 2010 i regi av Jean Becker (längd 82 minuter).

9 april Zorba. Välkänd film från 1964 om den levnadsglade kraftkarlen Zorba och den tillbakadragne britten Basil. I de båda huvudrollerna ser vi Anthony Quinn och Alan Bates. Regissör är Mihalis Kakogiannis (längd 162 minuter).

Tid: Tisdagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 10.00–ca 12.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.
Avgift: 300 kr.

Nr 9. Filmstudio Fyris, Grupp 2

I samarbete med Fyrisbiografen fortsätter vi satsningen på kvalitetsfilm. Varje film föregås av en kort presentation. Parallellserie med samma innehåll som Nr 8.

Serieansvariga: **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05, och **Kjell Westerlund**, civ.ing., tfn 018-32 16 61.

Program

25 jan. Efter bröllopet.

8 feb. Babel.

22 feb. Rampljus.

8 mars Padre Padrone.

22 mars Mina eftermiddagar med Margueritte.

5 april Zorba.

Tid: Fredagar jämna veckor 25/1–5/4 kl. 13.00–ca 15.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Avgift: 300 kr.

Nr 10. Uppsala – den lilla storstaden eller den stora småstaden, del 2

När Uppsala kommun under 2011 kom att passera 200 000 invånare och, enligt en definition, formellt blev en svensk storstad, kom identitetsfrågan i fokus. Vad bestämmer Uppsalas identitet? Föreläsningsserien belyser och diskuterar vad som formar Uppsalas identitet utifrån olika perspektiv. Är det enbart faktorer som har med stadens folkmängd och dess traditionella administrativa roller att göra, eller bestäms identiteten av stadens historiska och kulturella betydelse och stadens båda universitet och Uppsalas roll som utbildnings- och forskningsstad? Vad betyder stadens kulturmiljö med historiska byggnader och den klassiska siluetten med slottet och domkyrkan? Har Uppsala särskilda kvaliteter när det gäller kombinationen läge – tillgänglighet, storlek och stadsmiljö? Detta är exempel på frågor som skall belysas. Serien utgör en fortsättning på den serie med samma namn, som gavs under HT 2012. Även nya deltagare är välkomna.

Serieansvariga: **Gunhild Hammarström**, professor em. i sociologi, tfn 018-60 08 99, och **Sten Åke Bylund**, konsult och f.d. fastighetsdirektör, tfn 018-42 93 95.

Program

29 jan. Peter Egardt, landshövding i Uppsala län. *Uppsala – historia och dynamisk framtid i skön förening.*

12 feb. Roger Elg, landskapsarkitekt, doktorand, SLU. *Uppsalas gröna identitet – en historisk tillbakablick.*

26 feb. Kristina Berglund, arkitekt, ordförande i Förening Vårda Uppsala. *Stadsutveckling utifrån en helhetssyn – fokus Uppsala.*

12 mars Alexandra Waluszewski, professor i företagsekonomi, Uppsala universitet. *Uppsala – Life science-staden – men ger framgångsrik forskning framgångsrik industri?*

26 mars Kersti Kollberg, journalist UNT. *Uppsalas identitet – en konflikt mellan otålighet och motsträvighet.*

9 april Sten Bernhardsson, kulturdirektör, Uppsala kommun. *Uppsala – en kulturstad.*

Tid: Tisdagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal IX.
Avgift: 300 kr.

Nr 11. Den politiska filosofins klassiker

I föreläsningarna presenteras och diskuteras några av Västerlandets mest inflytelserika politiska filosofer och teoretiker, som gett upphov till de politiska ideologier (idéer) som dominerat den västerländska diskursen kring politik och samhälle: konservatism, liberalism, socialism, naturrätten och mänskliga rättigheter. Syftet är inte bara att ge en historisk översikt över tongivande tänkare och teoretiker utan också att belysa hur idétraditioner ur det förflutna lever kvar och är relevanta för förståelsen av nutida politiska debatter och samhällssystem. De politiska filosofernas och teoretikernas idéer diskuteras mot bakgrunden av deras allmänna filosofi, deras verklighetsuppfattning, kunskapsteori och människosyn. Därvid uppmärksammas den historiska och politiska kontext i

vilken teorierna formulerats. *Serieansvarig: Ingrid Åberg*, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars-Olof Åhlberg**, seniorprofessor vid filosofiska institutionen, Uppsala universitet.

Program

21 jan. Antiken: Rättvisa – evig eller konventionell? (Platon, Aristoteles och sofisterna.)

4 feb. Medeltiden: Gudsstaten och naturrätten (Augustinus, Thomas av Aquino).

18 feb. 1600-talet: Naturrätt, konservatism och liberalism (Grotius, Hobbes, Locke).

4 mars 1700-talet: Konservatism, liberalism och det sociala kontraktet (Burke, Rousseau, Kant).

18 mars 1800-talet: Konservatism, liberalism, socialism (Hegel, Mill, Marx).

15 april 1900-talet: Mellan frihet och gemenskap (libertarianism, kommunitarism).

Tid: Måndagar jämna veckor 21/1–15/4 (ej 1/4) kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal IX (dock Universitetshuset, Sal X 21/1, 18/2).
Avgift: 300 kr.

Nr 12. Uppsala domkyrka genom tiderna

Sedan år 2003 drivs ett omfattande forskningsprojekt vid Upplandsmuseet. Projektet, som går under beteckningen Huseliusprojektet, har resulterat i en omfattande ny kunskap om domkyrkan som byggnad och institution. Resultaten har publicerats i en imponerande svit om sex separata volymer med titeln *Uppsala domkyrka*. Forskare knutna till projektet presenterar en del av den nyvunna kunskapen i denna föreläsningsserie.

Serieansvarig: Karl Johan Eklund, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05.

Program

8 feb. Herman Bengtsson, fil.dr i

konstvetenskap. *Från romanik till nygotik I. Uppsala domkyrka genom 700 år (ca 1150 till 1527).*

22 feb. Herman Bengtsson. Från romanik till nygotik II. Uppsala domkyrka genom 700 år (1527–1885).

8 mars Herman Bengtsson. *Domkyrkan som församlingskyrka, social arena och nationell symbol. Gudstjänster, kröningar, begravningar och bänkstrider.*

22 mars Pia Melin, fil.dr i konstvetenskap. *Drömmen om gotiken. Helgo Zettervalls restaurering 1885-1893.*

5 april Ronnie Carlsson, fil.lic. i arkeologi. *Domkyrkans omgivning*.

19 april Jakob Lindblad, fil.dr i konstvetenskap. *Domkyrkan under 1900-talet. Idéer om omgestaltung, säkerhetsarbeten och restaurering.*

Tid: Fredagar jämna veckor 8/2–19/4 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal IX (dock Missionskyrkan, Tovensalen 22/3, 5/4).
Avgift: 300 kr.

Nr 13. Banbrytare – kvinnliga strategier i manliga strukturer

I denna serie möter vi några av de kvinnliga banbrytare som under 1800- och 1900-talets samhällsomvandling stred för att skapa nya värderingar och livsvillkor. De motarbetades ofta och mötte kritik för åsikter och handlingar som några decennier senare tedde sig helt självklara. De kvinnor som tas upp i denna serie banade alla, var och en på sitt sätt, nya vägar vare sig det gällde synen på sexualitet, arbetsliv eller politik. De agerade både i samspel med och mot rådande strukturer för att nå sina mål. *Serieansvarig: Ingrid Åberg*, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27.

Program

7 feb. Gunilla Thorgren, journalist, f.d. statssekreterare på Kulturdepartementet. *Elise Ottesen-Jensen – sexualupplysare och feminist.*

21 feb. Christina Florin, professor em. i historia, Stockholms universitet. *Handlingens kvinnor. Suffragetter eller folkrörelsemedborgare? Rösträttskvinnornas aktioner vid 1900-talets början.*

7 mars Ronny Ambjörnsson, professor em. i idéhistoria, Umeå universitet. *Ellen Key – en europeisk intellektuell.*

21 mars Gunnela Björk, docent i historia, Örebro universitet. *Margaret Thatchers uppgång och fall – en historia om klass och kön.*

4 april Lena Kåreland, professor em. i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *George Sand, författarinna bland män.*

18 april Christina Florin. *Par i vetenskap och politik: familjerna Myrdal, Heckscher, Höjer, Cleve von Euler m.fl.*

Tid: Torsdagar jämna veckor 7/2–18/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal IX. *Avgift:* 300 kr.

Nr 14. Brittisk litterär modernism

Begreppet ”högmödenism” har använts för verk av några ledande författare verksamma i den engelskspråkiga världen i början av 1900-talet. Serien har som ambition att kritiskt granska begreppet och ger en introduktion till trender och företeelser under perioden. Dessa belyses med djupdykningar i några texter. Utöver två korta romaner, Joseph Conrad ”Mörkets Hjärta” och Virginia Woolf ”Mrs Dalloway”, diskuteras några dikter och noveller. Texterna till dessa kommer att finnas i ett kompendium som kan köpas till självkostnadspris. Föreläsningarna hålls på engelska.

Serieansvarig: **Christina Lindqvist**, fil.dr, f.d. universitetslektor i franska, tfn 018-51 30 27. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Catherine Sandbeck-Dahlström**, docent i engelsk litteratur, Stockholms universitet.

Program

28 jan. *Beginnings: Conrad's Heart of Darkness.*

11 feb. *Poetic transitions: W.B. Yeats and T.S. Eliot.*

25 feb. *The Gender of Modernism I: Definitions and James Joyce in The Dubliners.*

11 mars *The Gender of Modernism 2: D.H. Lawrence and Katherine Mansfield, poems and short stories.*

8 april *Virginia Woolf and war: Mrs Dalloway.*

Tid: Måndagar udda veckor 28/1–8/4 (ej 25/3) kl. 10.15–11.45. 10 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal IX. *Avgift:* 300 kr.

Nr 15. Latin under tidigmodern tid – nätverksbygge, propaganda och kunskapskapande med latinet som medium

I denna föreläsningsserie presenteras viktiga delar av det svenska kulturarvet från 1600- och 1700-talen. De första föreläsningarna behandlar två skönlitterära författare, poeten Sylvester Johannes Phrygius och historikern Johannes Messenius, vilka båda var viktiga redskap i propagandans tjänst under stormaktstiden. Därefter kommer två vittberesta svenskar, den språglärde prästen och författaren Nicolaus Bergius samt diplomaten och lingvisten Johan Gabriel Sparwenfeld, att träda fram ur det förgångna. Avslutningsvis får vi en inblick i Carl von Linnés korrespondensnätverk som nu är under utgivning på internet. Vi får också en fascinerande bild av vetenskapsmannen Linné.
Serieansvarig: **Monika Ekman**, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98.

Program

28 jan. **Peter Sjökvist**, fil.dr i latin, Uppsala universitet, bibliotekarie vid Enheten för äldre tryck och specialsamlingar, Carolina Rediviva. *Striden om kungatronen speglad i några dikter av Sylvester Johannes Phrygius (1572–1628).*

11 feb. Ann-Mari Jönsson, docent i latin, redaktör i Projekt Linné-korrespondensen. *”Konster och vetenskaper överlever döden, utan dem vore livet en död”, historikern Johannes Messenius (1579–1636).*

25 feb. Monica Hedlund, professor em. i latin, Uppsala universitet. *Nicolaus Bergius, en språglärd ryskkunnig latinskrivande präst i rikets tjänst i Balticum.*

11 mars Ulla Birgegård, professor em. i ryska, Uppsala universitet. *Latinets centrala roll i Johan Gabriel Sparwenfelds (1655–1727) Lexicon Slavonicum.*

25 mars Eva Nyström, forskningsredaktör, Linnékorrespondensen. *Linnés korrespondens – ett vetenskapligt nätverk från 1700-talet.*

8 april Carl-Olof Jacobson, professor em. i morfologisk zoologi, Uppsala universitet. *Vetenskapsmannen Linné – inte alls bara botanik.*

Tid: Måndagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal IX. *Avgift:* 300 kr.

Nr 16. Sidenvägen – textilier som lyxhandel, teknologi och prestigesympoler

Den mytomspunna Sidenvägen band under århundraden samman Asien och Europa och förmedlade både varor och nya produktionsmetoder mellan kontinenterna. Olika imperier behärskade under skilda tider vägarna, och de politiska, religiösa och tekniska förutsättningarna för produktion, handel och resande växlade. Textilier utgjorde en betydande del av handeln och trots kostnader och strapatser fraktades en mångfald av textila lyxvaror till Europa, där de utgjorde eftertraktade prestigesympoler både i rituella och världsliga sammanhang. I serien får vi följa såväl de skiftande förutsättningarna för Sidenvägens handel som den inverkan textilimporten fick på design och modeväxlingar i Europa.

Serieansvarig: Ingrid Åberg, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Desirée Koslin**, PhD in Art History, professor vid Fashion Institute of Technology, New York University.

Program

31 jan. *Den tidiga handeln med siden, jade och lapis lazuli.*

14 feb. *Blomster, fåglar och rankor – mönster, färger och motiv i broderi, tygtryck och vävnader.*

28 feb. *Tyger för kejsare, adel, fromma, handelsmän och gycklare under Tangdynastien och i västra Asien före den tidiga islamiska perioden.*

14 mars *Mongolrikets globala sidenhandel och ny teknologi.*

11 april *Textilprakt och mönsterhegemoni under Mingdynastin och det Ottomanska väldet.*

25 april *Ekon av Sidenvägen – Österns motiv i stil och mode i Italiens och Frankrikes sidenväverier under 1700- och 1800-talen.*

Tid: Torsdagar udda veckor 31/1–25/4 (ej 28/3) kl. 10.15–11.45 (dock kl. 16.00–17.30 den 25/4). 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal IX (dock Universitetshuset, Sal X 28/2, 11/4, Missionskyrkan, Tovensalen 25/4 kl. 16.00).
Avgift: 300 kr.

Nr 17. Andra världskriget

Det har snart gått 75 år sedan det Andra världskriget började i september 1939, ett krig som har kallats en av de största globala katastroferna genom tiderna. En närmast otrolig mängd böcker, artiklar, filmer har berättat och analyserat olika sidor av denna katastrof. Även i vårt land har världskriget engagerat många forskare som givit sig i kast med olika frågor rörande kriget. I denna serie får du möta några av dem som i sin forskning behandlar såväl de internationella händelserna som den

svenska politiken och neutraliteten.

Serieansvariga: Rune Hedman, fil.lic., f.d. departementsråd, tfn 018-30 10 24 och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27.

Program

21 jan. **Alf W Johansson**, professor em. i historia, Södertörns högskola. *Pandoras ask, andra världskrigets utbrott i ett historiskt perspektiv.*

4 feb. **Gunnar Åselius**, professor i militärhistoria vid Försvarshögskolan i Stockholm. *Andra världskriget – strategiska perspektiv.*

18 feb. **Krister Wahlbäck**, professor em. i internationell politik vid bl.a. Umeå universitet och ambassadör i Finland. *Finland och övriga Norden i världskrigets utkant.*

4 mars **Klas Åmark**, professor em. i historia, Stockholms universitet. *Att bo granne med ondskan: Sveriges förhållande till nazismen, Nazityskland och Förintelsen.*

18 mars **Johanna Overud**, fil.dr i historia, lärare och forskare vid Umeå centrum för genusstudier, Umeå universitet. *Husmodern i nationens tjänst. Kvinnor i beredskapstidens Sverige.*

15 april **Johan Östling**, fil.dr i historia, forskarassistent vid historiska institutionen, Lunds universitet. *Den nazistiska erfarenheten: bearbetning och nyorientering i andra världskrigets efterdymning.*

Tid: Måndagar jämna veckor 21/1–15/4 (ej 1/4) kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal X.
Avgift: 300 kr.

Nr 18. Amerikansk populärkultur – filmer, tv-serier, populärmusik

Den amerikanska populärkulturen har länge haft ett enormt inflytande i många av världens länder. Det gäller allt från amerikansk jazz, rock och pop till den stora mängden av populära långfilmer och tv-serier. Men vilka är egentligen de bästa

amerikanska filmerna under 1900-talet? De mest inflytelserika tv-serierna och tv-personligheterna? De största kompositörerna och de mest minnesvärda melodierna ur vad som brukar kallas för den stora amerikanska sångboken? Vilken betydelse har det mångkulturella USA haft för landets rika populärkulturtradition? Det är några av de frågor som belyses i denna föreläsningsserie som består av sex seminarier med rikliga bild- och ljudillustrationer från det bästa ur 1900-talets amerikanska film, television och populärmusik.
Serieansvarig: Outi Lundén, f.d. universitetslektor, tfn 070-828 38 41. Föreläsare och pianist vid samtliga tillfällen är **Erik Åsard**, professor em. i nordamerikastudier, Uppsala universitet.

Program

1 feb. *De stora amerikanska filmerna.*

15 feb. *De bästa amerikanska tv-serierna.*

1 mars *De stora amerikanska tv-personligheterna.*

15 mars *Den stora amerikanska sångboken I: ragtime och jazz.*

12 april *Den stora amerikanska sångboken II: Irving Berlin, Cole Porter, George Gershwin, Hoagy Carmichael.*

26 april *Den stora amerikanska sångboken III: musikalerna.*

Tid: Fredagar udda veckor 1/2–26/4 (ej 29/3) kl. 10.15–11.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal X 1/2, Universitetshuset, Sal IX 15/2, 1/3, Musicum, Kyrkogårdsgatan 4 den 15/3, 12/4, 26/4.
Avgift: 300 kr.

Nr 19. Cancer – en folksjukdom som vi får leva med

Elakartade tumörer kan uppstå i många organ med varierande frekvens samt skiftande orsaker, behandling och prognos. Cancer används som samlingsnamn för dessa tumörsjukdomar och är den näst hjärt-kärlsjuk-

domar vanligaste dödsorsaken. Forskningen är omfattande och utvecklingen inom området snabb. I denna serie belyses vad cancer är och hur cancerceller uppstår. Vad kan man göra för att minska risken att få cancer? De vanligaste tumörformerna redovisas, liksom den starka utvecklingen inom modern diagnostik. Framstegen i behandlingen är för vissa tumörer spektakulära. Ett omtvistat område rör massundersökning (screening). Varför bedöms fördelar och nackdelar med screening så olika av forskarna? En fristående fortsättning av serien planeras hösten 2013. *Serieansvariga: Per Olof Osterman*, docent i neurologi, f.d. överläkare vid Akademiska sjukhuset, tfn 018-12 61 84, 070-374 72 92 och *Birgitta Lindmark*, professor em. i sjukgymnastik, tfn 018-12 59 36, 070-631 69 80.

Program

22 jan. Bengt Westermark, seniorprofessor i tumörbiologi vid institutionen för immunologi, genetik och patologi, cancer och vaskulärbiologi, Uppsala universitet, ordförande i Cancerfondens forskningsnämnd. *Vad är cancer? Om den undflyende cancercellen.*

29 jan. Lars Holmberg, gästprofessor i cancerepidemiologi vid Institutionen för kirurgiska vetenskaper, Uppsala universitet, chef för Regionalt cancercentrum Uppsala Örebro. *Cancer är en vanlig sjukdom – och vi känner till flera viktiga orsaker.*

12 feb. Jens Sörensen, med.dr, överläkare vid enheten för nuklearmedicin och PET, Akademiska sjukhuset. *Modern bildteknik för diagnos av cancer.*

26 feb. Hans-Olov Adami, professor i epidemiologi vid Harvard University, Boston, professor em. i cancerepidemiologi, Karolinska Institutet. *Prostatacancer och PSA-testning – skandal eller lyckokast?*

12 mars Lars Pahlman, professor i kirurgi, överläkare vid verksamhetsområdet kirurgi, Akademiska sjukhuset (1) och **Gustav Ullenhag**, docent i onkologi, överläkare vid verksamhetsområdet onkologi, Akademiska sjukhuset (2). *1. Behandlingen av kolorektal cancer (tarmcancer) – en fantastisk framgång.*

2. Malignt melanom – den cancer som ökar snabbast.

9 april Bengt Glimelius, professor i onkologi, överläkare vid verksamhetsområdet onkologi, Akademiska sjukhuset. *Modern strålbehandling av tumörer – nya behandlingsmöjligheter genom allt bättre precision.*

Tid: Tisdag den 22/1, därefter tisdagar udda veckor 29/1–9/4 (ej 26/3) kl. 15.15–16.45. 12 timmar. *Lokal:* Universitetshuset, Sal IX. *Avgift:* 300 kr.

Studiecirklar

Hur anmäler man sig? Se sid. 2 i programmet.

Varje cirkelträff omfattar 2x45 minuter, där ej annat anges.

RELIGION, FILOSOFI OCH HISTORIA

Nr 20. Världsreligionerna idag
Bo Nylund, teol.dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.
Cirkeln avser att belysa de centrala föreställningarna i de stora tanke-system som brukar kallas de fem världsreligionerna. Vi skall också samtala om vad religion är utifrån några klassiska försök att definiera begreppet. Den mångtydiga roll som religionerna i dag spelar skall belysas med exempel från olika delar av världen. Under vårterminen kommer fokus att främst sättas på religion och religionsfilosofi i Asien.

De stora tankesystem som växt fram i Indien och Östasien blir en central del av innehållet. Dock kommer vi också att mer beröra islams roll i nutiden än vad som hunnits med under höstterminen 2012.
Tid: Tisdagar jämna veckor 22/1–2/4 kl. 11.15–12.45. 12 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 300 kr.

Nr 21. Tro och vetande genom seklerna

Bo Nylund, teol.dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.

Under vårterminen kommer vi att fästa största uppmärksamheten på de två senaste århundradena. Charles Darwins evolutionsteori kom att radikalt påverka den biologiska vetenskapen men även humanvetenskaperna. Den kristna tron utmanades och måste förhålla sig till en helt ny bild av den natur i vilken också människan är inskriven. Andra utmaningar kom från försök att förklara religionen i vetenskapliga termer, till exempel Marx-Engels samhälls- och historiefilosofi eller Sigmund Freuds psykoanalys. Fysikens utveckling under 1900-talet

har inneburit en revolutionerande omvälvning av synen på universum, såväl i makrokosmiskt som mikrokosmiskt perspektiv. Allt detta har naturligtvis påverkat de teologer som försvarar trons domäner. Den källkritiska bibelforskningen har också utmanat tron men också tvingat teologerna att skärpa sin argumentation. Vi gör även en tillbakablick på den intensiva debatt om tro och vetande som utlöstes av Ingemar Hedenius i Uppsala.

Tid: Tisdagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 300 kr.

Nr 22. Några viktiga kyrkobyggnader i Uppsala och dess närhet

Jörn Johanson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 018-37 20 11. Cirkeln inleds med en sammankomst i Uppsala där programmet introduceras. Vi kommer då också

överens om vilka kyrkor vi skall besöka. Därefter följer studiebesök i de valda kyrkobyggnaderna. Varje studiebesök beräknas ta 3–4 timmar, beroende på restiden. Vi ordnar transporter med egna bilar.

Tid: Varje måndag 22/4–20/5. 22/4 kl. 9.15–10.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten den 22/4, därefter avtalas tider och platser med deltagarna i cirkeln.
Avgift: 300 kr.

LITTERATUR, KONST OCH MUSIK

Nr 23. Barns villkor förr och nu, Grupp 1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43. Vi läser sex romaner om flickors uppväxt under skilda epoker. Deltagarna ombeds att till första tillfället läsa Selma Lagerlöfs *Mårbacka*. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 24.

Tid: Onsdagar udda veckor 30/1–10/4 (ej 27/3) samt 17/4 kl. 12.45–14.15. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 24. Barns villkor förr och nu, Grupp 2

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 23.

Tid: Onsdagar jämna veckor 23/1–3/4 kl. 12.45–14.15. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 25. Konst och litteratur i pomeransens och granatäpplets land

Reza Rezvani, språkvetare, översättare, lärare och poet, tfn 018-24 18 48. Vad förbinder svensken baron Eric von Hermelin, den engelska poeten Edward Fitzgerald och den amerikanska författaren Jack London med den persiska 1000-talspoeten? Varför döpte den tyska poeten Goethe en av sina diktsamlingar till *Den västöstliga divanen*? Vad har den

persiska poeten Rumi med Rom att göra? Varför nämner Anita Goldman den persiska poeten Hafez bland Guds älskarinnor trots att denne var en man? Men framför allt: vad är det som berör i den persiska poesin och lyfter en till skyarna? Reza Rezvani, författare och upphovsman till *Poesi utan gränser*, tar oss med på en poetisk resa i tid och rum till Khorasan, Shiraz och Balkh.

Kurslitteratur: Obligatorisk: *Den persiska litteraturen*, översättningar av Bo Utas, ISBN 978-91-977513-2-2. Frivillig: Bo Utas *Den persiska litteraturen. Essäer*, ISBN 978-91-977513-1-5. Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Torsdagar jämna veckor 24/1–4/4 kl. 10.45–12.15. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 26. Skrivarstuga

Kia Sjöström, psykolog, tfn 018-30 13 36.

Cirkeln välkomnar medlemmar som tycker om att skriva och att lyssna på andras texter. Skrivarstugan kan ge tips och inspirera, men du är fri att skriva om allt möjligt som ger skrivarlust, t.ex. barndomen, livsfarenheter, kåserier, fria fantasier... Prosa eller poesi! Tag med något som du skrivit, som du vill läsa upp för oss. Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Tisdagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 27. Litterär gestaltning

Susanne Levin, skönlitterär författare, gymnasielärare, tfn 018-46 24 07.

Det sägs att den som levt en tid bär på minst en berättelse. Om man har något man vill berätta, kan denna cirkel bli en hjälp att komma igång. Här kan vi prova olika litterära genrer som lyrik, epik och dramatik. Vi läser varandras texter och ger varandra konstruktiv kritik så att vi kan komma vidare med gott självförtroende. Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Fredagar jämna veckor 25/1–5/4 kl. 10.45–12.15. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 28. Hur gammal är Viklaumadonnan? Ler verkligen Mona Lisa?

Tore Stenström, fil.dr, f.d. universitetslektor, tfn 018-15 02 22. En studiecirkel med tema konsthistoriska metoder; stil (stilkritik), bildtolkning och bildens idéhistoriska bakgrund. Vi studerar konstverk från antiken till 1800-talets slut.

Tid: Måndagar jämna veckor 21/1–29/4 (ej 4/3, 1/4) kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 29. Från vaggan till graven – textilier i livets olika skeden i världens kulturer

Desirée Koslin, PhD in Art History, professor vid Fashion Institute of

Technology, New York University, tfn 018-14 49 25, 070-358 37 60. I alla samhällen är textilier centrala bärare av status, av tradition och identitet och hör nära samman med människors liv i fest och vardag. I cirkeln diskuterar vi och jämför textiliernas roll kring

- födsel och barndom
- ungdom och pubertet
- utbildning och trolovnad
- bröllop och giftermål
- ålderdom och undantag
- dödsriter, begravning, sorgklädsel

Deltagarna kan själva bidra till att illustrera dessa områden genom beskrivningar av litteratur och konst och av egna samlingar och fotografier.

Tid: Måndagar jämna veckor 21/1–29/4 (ej 4/3, 1/4) kl. 11.15–12.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 30. Några medeltida träsnidare och deras verk. Fem konstnärstemperament

Jörn Johanson, fil.lic., f.d. gymnasie lärare i latin, tfn 018-37 20 11. Cirkeln tar upp träsnidare från Flandern och Nordtyskland enligt följande ordning:

Flandriska:

- Jan Borman
- Jan Borman, fortsättning
- Jan de Molder
- Mäster Gielisz

Nordtyska:

- Johannes Stenrat

– Bernt Notke
Tid: Varje onsdag 20/2–3/4 (ej 27/3) kl. 9.15–10.45. 12 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 300 kr.

Nr 31. Akvarellmålning, Grupp 1

Dirk Fock, konstnär, tfn 018-12 88 93, 070-874 45 84. Akvarellmålning för dem som kan grunderna i akvarellteknik. Vi diskuterar teman för våra övningar. Det kan vara allt från stilleben, landskap (fantasi eller efter foto) till porträtt. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 32.

Tid: Onsdagar jämna veckor 23/1–3/4 kl. 9.15–11.45. 18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 450 kr.

Nr 32. Akvarellmålning, Grupp 2

Dirk Fock, konstnär, tfn 018-12 88 93, 070-874 45 84. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 31.

Tid: Onsdagar jämna veckor 23/1–3/4 kl. 12.15–14.45. 18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 450 kr.

Nr 33. Teckning

Christer Kempe, konstnär och bildpedagog, tfn 018-71 35 15. Figur- och frihandsteckning kombinerat med akvarell. Medtag teckningsblock och pennor.

Tid: Tisdagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 10.15–12.45. 18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 450 kr.

Nr 34. Psalm och andlig visa

Kerstin Berglund, kantor, f.d. kyrkoherde, tfn 018-50 42 22. Gamla och nya psalmer och visor. Rika tillfällen till sång. Cirkeln avslutas med de traditionella påskpsalmerna. Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Tisdagar jämna veckor 22/1–2/4 kl. 10.00–11.30. 12 timmar.
Lokal: Vindhems kyrkan, Vindhemsgatan 9.
Avgift: 300 kr.

Nr 35. Sjung ut! Körsång med Goldsingers

Gina van Dam, körledare och sångpedagog, tfn 070-994 23 03. Kom och sjung med hela kroppen och släpp loss glädjen! Att sjunga är friskvård på hög nivå. Goldsingers är USU:s egen kör.

Tid: Varje onsdag 16/1–15/5 (ej 20/2, 3/4, 1/5) kl. 11.15–12.45. 30 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen.
Avgift: 750 kr.

SAMHÄLLSVETENSKAP OCH JURIDIK

Nr 36. Lettland – okänt, nära grannland

Bengt Kettner, fil.mag., tfn 018-23 64 11, bengt.kettner@swipnet.se. I text och bild fortsätter vi att följa letternas dramatiska historia. Under våren bekantar vi oss med Lettland från mellankrigstid till nutid, ett litet grannland utsatt för 1900-talets brutala stormaktspolitik, fram till dagens fria och självständiga land. Vi gör också nedslag i Lettlands geografi, natur, politik, kultur, ekonomi och samhällsliv. Huvudstaden Riga, med en tredjedel av landets invånare, får särskilt stort

utrymme. Kursmaterial: Pär Lindström "Lär känna Lettland" (2009). Cirkelledarens kopior: "Lettlands historia". Materialkostnad cirka 350 kr. Cirkeln är en fortsättning från föregående termin.

Tid: Onsdagar udda veckor 30/1–10/4 kl. 13.15–15.45. 18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen.
Avgift: 450 kr.

En resa till Riga planeras under några dagar i april-maj 2013. Kostnader för denna resa tillkommer.

Nr 37. EU i världen

Paul Reichberg, fil.kand., tfn 018-13 36 74. Cirkeln tar fasta på EU:s relation till omvärlden. Handelspolitik, biståndspolitik, militärt samarbete, planerad utvidgning.

Tid: Tisdagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 11.15–12.45. 12 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 38. En inblick i Spaniens historia och kultur

Yvonne Blank, översättare, tfn 08-26 18 70, 070-350 88 98. Spanien har en komplex och

intressant historia som präglas av invasioner, krig och oroligheter, men också av en rik och varierad kultur. Vi startar i Altamiragrottan i Kantabrien, ca 15000 f.Kr. och färdas sedan i svindlande fart förbi iberer, kelter, fenicier, karthager, greker, romare, visigoter ... fram till 700-talet och Covadongagrottan i Asturien, ”det moderna Spaniens vaggå”. Därifrån fortsätter vi i maktigare takt genom det moriska Spanien, den katolska återerövringen, upptäckten av Amerika, Spaniens guldålder och framåt. Under vägen gör vi korta avstickare in i den spanska språkhistorien och vi tar även en titt på Spaniens övriga officiella språk (katalanska, baskiska, galiciska). Kurslitteratur:

Thomas Gustafsson ”Spanien. En färd genom historien” (Carlssons förlag) samt kopierat material. Förslag till bredvidläsning: Johan Falk och Yvonne Blank ”Handbok i spanska” (Norstedts).
Tid: Måndagar jämna veckor 21/1–15/4 (ej 1/4) kl. 13.00–15.15. 18 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 450 kr.

Nr 39. Kina då och Kina nu

Kerstin Wall, fil.dr i romanska språk, tfn 018-12 56 38. Vi gör en resa genom Kinas flertusenåriga historia. Hållplatser finns vid historiskt och kulturellt speciellt intressanta företeelser, personer och platser, från den Gule Kejsaren på

2000-talet f.Kr. till partikongressen hösten 2012. Längs vägen, som kantas av kalligrafik, poesi och måleri, möter vi både kung Markatta och kejsarinnan Cixi. Vi stärker oss även med en kinesisk måltid. Kurslitteratur: omfattande stencilmaterial. Dessutom ges tips på lämplig litteratur för den som önskar fördjupa sig.
Tid: Varje onsdag 23/1–6/3 kl. 13.00–14.30, samt söndag 3/3 kl. 11–14. 18 timmar.
Lokal: Storgatan 11. Matlagningen äger rum den 3/3 i Stenhagenskolans skolkök, Kullerstensvägen 6.
Avgift: 450 kr. Kostnad för mat och kurslitteratur tillkommer.

NATURVETENSKAP, MEDICIN OCH TEKNIK

Nr 40. Fåglar under våren, Grupp 1

Pekka Westin, Upplands ornitologiska förening, tfn 0171-46 30 39, 070-572 80 42. Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Både nybörjare och mer vana är välkomna. Resorna förutsätter samäkning i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma, varma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha. Fristående fortsättning från föregående termin.
Tid: Måndag 18/3 kl. 12.45–14.15. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):
4/4 kl. 18.30–21.30. Skogstibble skjutfält
12/4 kl. 13.00–16.00. Hjälstaviken
22/4 kl. 9.00–12.00. Övre Föret och Kungsängen
7/5 kl. 6.00–9.00. Viks slottspark
20/5 kl. 6.00–10.00. Fånö bokskog
4/6 kl. 22.00–1.00. Hjälstaviken
12/6 kl. 22.00–1.00. Utmed Fyrisån
Lokal: Storgatan 11 den 18/3, därefter utomhus.
Avgift: 750 kr.

Nr 41. Fåglar under våren, Grupp 2

Thomas Johansson, Upplands

ornitologiska förening, tfn 018-469503, 073-977 57 28. Vi träffas första gången inomhus, därefter görs exkursioner till olika fågellokaler. Både nybörjare och mer vana är välkomna. Vi samåker i egna bilar. Man bör kunna röra sig några kilometer i naturen. Du skall vara utrustad med stövlar, oömma, varma kläder och kikare. Har ni tubkikare kommer dessa väl till användning vid exkursionerna till Hjälstaviken och Ledskär. En fågelbok är alltid bra att ha till hands.
Tid: Tisdag 19/3 kl. 12.45–14.15. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):
3/4 kl. 9.00–12.00. Morga hage.
17/4 kl. 6.00–10.00. Skogstibble skjutfält.
6/5 kl. 8.00–11.00. Hjälstaviken.
16/5 kl. 6.00–10.00. Viks slottspark.
27/5 kl. 6.00–11.00. Ledskär.
10/6 kl. 22.00–1.00. Fyrisån.
Lokal: Storgatan 11 den 19/3, därefter utomhus.
Avgift: 750 kr.

Nr 42. Modern fysik i vardagen

Staffan Yngve, professor i teoretisk fysik, Uppsala universitet, tfn 018-52 05 81, 070-297 80 16. Många föreställer sig att vardagsfysik handlar om den klassiska fysiken: mekanik,

elektricitetslära och värmelära. Kvantfysiken betraktas som någonting obegripligt som då och då dyker upp i nobelprissammanhang helt avskilt från vardagen. I denna cirkel kommer deltagarna att bli varse att kvantfysiken griper in på ett avgörande sätt i vardagslivet. Kvantfysiken ses ofta som en omöjliggörare. I själva verket är kvantfysiken en möjliggörare. Om enbart den klassiska fysikens lagar gällde skulle inte något så trivialt som ett cykellyse fungera ordentligt och vi skulle över huvud taget inte ha en fungerande tillvaro.
Tid: Torsdagardag udda veckor 31/1–25/4 (ej 28/3) kl. 15.15–16.45. 12 timmar.
Lokal: Ångströmlaboratoriet hus 7, Oseensalen.
Avgift: 300 kr.

Nr 43. En ny framtidsvision – en hållbar utveckling

Lars Rydén, professor em., Centrum för hållbar utveckling vid Uppsala universitet, tfn 018-24 13 80, 070-426 88 32. Samhällsutvecklingen i dag bygger på hög konsumtion och fortsatt ekonomisk tillväxt. Räknat på en 100-årsperiod har jordens befolkning ökat 4 gånger, energiförbrukningen 16 gånger och industriell produktion 40 gånger. I dag konsumerar vi totalt

ca 50 % mer än vad jorden förmår att producera och i Sverige är det närmast 3 gånger mer. Uppenbarligen kan vi inte fortsätta så. Alternativen kallas hållbar utveckling. I cirkeln skall vi diskutera vad hållbar utveckling är, hur den kan realiseras på alla nivåer från det globala till det personliga och hur ett hållbart samhälle egentligen kan fungera. Cirkeln har väsentligen samma innehåll som föregående termin.
Tid: Måndagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 10.45–12.15 (dock 12.15–13.45 den 8/4). 12 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 44. Medicinska milstolpar senaste seklet

Nils-Johan Höglund, med.dr h.c., f.d. överläkare, Sättra Brunn, tfn 018-30 91 85.
Möjligheten att lindra och bota har revolutionerats under vår och våra föräldrars livstid. Radioterapi är jämnårigt med våra föräldrar, insulin och antibiotika med oss, hjärtkirurgi och transplantationer med våra barn, och gendiagnostik och stamcellsterapi med våra barnbarn. I cirkeln belyses dessa och många andra medicinens landvinningar med tyngdpunkt på klinisk tillämpning och vård.
Tid: Torsdagar udda veckor 31/1–25/4 (ej 28/3) kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 45. Mac OS X – fortsättning Bertil Eriksson, IT-ansvarig USU, tfn 018-13 65 20.

Fortsättning för dig som har grundläggande kunskaper om Mac och

operativsystemet Lion men vill lära dig mera. Vi förfogar inte över någon utbildningslokal med datorer, varför det är önskvärt att du tar med en egen Macdator (MacBook eller iMac). Denna bör helst ha Mac OS X Lion installerad. Vi kommer bl.a. att gå igenom hur man arbetar med bildhanteringsprogrammet iPhoto 11. Läs in bilder från kamera, skapa album, bearbeta bilderna på olika sätt m.m. Göra bildspel i iPhoto och visa dessa på en plattTV. Blir det tid över kan vi titta på några av alla program som följer med Macdatorerna, såsom iTunes (musik), Förhandsvisning, DVD-spelare, Front Row (mediespelare) m.m.
Tid: Varje fredag 1/2–22/2 kl. 9.00–12.00. 16 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 450 kr.

Nr 46. Digitala bilder med Kalle. För ovana PC-användare

Kalle Onsbacke, datalärare vid Folkuniversitetet, tfn 018-35 13 67, 070-865 41 34.
Cirkeln riktar sig till dig som vill få grundläggande kunskaper i att hantera bilder i din PC. Den inleds med undervisning i grundläggande datorhantering. Vi går därefter igenom hur man laddar ner bilder från kamera m.m. till datorn, vidare hur man lagrar bildfiler i olika mappar, hur man gör backup av sina bilder, enklare redigering, hur man hanterar text och bild i Word för att t.ex. göra fotoalbum. Vi använder Folkuniversitetets datorer (PC, ej Macintosh) och huvudsakligen Windows 7. Tag gärna med din digitalkamera med sladdar och bruksanvisning samt, om du har, bilder på USB-minne ("minnessticka").

Tid: Varje tisdag 22/1–26/3 kl. 16.15–17.45. 20 timmar.
Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 850 kr.

Nr 47. Digitala bilder med Kalle. För vana PC-användare

Kalle Onsbacke, datalärare vid Folkuniversitetet, tfn 018-35 13 67, 070-865 41 34.
Cirkeln riktar sig till dig som är väl bekant med din PC vad gäller grundläggande hantering av filer och mappar i Windows och kan överföra bilder till din dator. Vi börjar med att hantera bilder i Windows Word samt bild och text i fotoalbum. Vi lär oss sedan att hantera och visa bilder med Power Point. Vi fortsätter med att studera prisvärda bildbehandlingsprogram där vi kan förbättra och retuschera bilder, såväl nytagna med digitalkamera som äldre inscannade bilder av olika slag t.ex. diabilder och fotografier. Vi använder Folkuniversitetets datorer (ej Macintosh) och arbetar huvudsakligen i Windows 7. Tag gärna med din digitalkamera med sladdar och bruksanvisning samt bilder på USB-minne ("minnessticka").
Tid: Varje torsdag 24/1–4/4 (ej 28/3) kl. 16.15–17.45. 20 timmar.
Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 850 kr.

SPRÅK

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för att beskriva innehållet i sina språkcirk- lar är en modifiering av Europa- rådets nivåskala för språkstudier. Svårighetsnivån markeras med en till fem stjärnor. Under varje nivå beskrivs i stora drag dels de förkunskaper en deltagare förväntas ha vid studiernas början, dels de kunskaper och färdigheter hon eller han förväntas tillägna sig under cirkelarbetets gång. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respek- tive cirkelledare kontaktas. Beträffande nivåskalan för latin och klassisk grekiska, som ju inte längre talas, kan de olika nivåbeskrivning- arna endast delvis tillämpas. Läs därför beskrivningarna under dessa cirklar för att se vad som gäller. Den som är osäker om cirkelns innehåll kan ta direkt kontakt med cirkel- ledarna.

Nivå 1 (*)

Deltagarna har inga eller mycket ringa förkunskaper.

- De lär sig under cirkelarbetet att förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt. Orden och fraserna är hämtade från enkla och konkreta vardagssituationer.
- Deltagarna deltar själva i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor som gäller för dem välbekanta ämnen.
- De lär sig att muntligt beskriva t.ex. var de bor och personer de känner.

Nivå 2 (**)

Deltagarna har när de kommer till cirkeln ett enkelt förråd av ord och fraser som de kan använda i enkla situationer.

- De ökar under cirkelarbetet gradvis sitt ord- och frasförråd så att de kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen – det kan t.ex. gälla hem, möbler och matvanor men också områden som shopping, kommunikationer och väderlek.
- De kan presentera sig själva och andra människor. De kan berätta om och beskriva händelser i vardagslivet och redogöra för sin egen utbildning.

- De lär sig att arbeta med texter som går ut på att hämta information t.ex. i annonser, prospekt, menyer, tidtabeller. De läser enkla berättelser.
- De kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå 3 (***)

Deltagarna har de kunskaper och färdigheter som beskrivs i nivå 2 och riktar under cirkelarbetet in sig på de färdigheter som beskrivs nedan.

- Deltagarna kan förstå innehållet i sådant stoff som de kan möta i sitt yrkesliv eller vid resor i och utanför det egna landet.
- De kan återberätta något de läst eller hört.
- Deltagarna samtalar relativt flytande och kan ta aktiv del i en diskussion.
- De kan läsa och tillgodogöra sig artiklar som behandlar ämnesom- råden som de känner till och som är skrivna på ett någorlunda lättbegrip- ligt språk. De kan läsa och förstå enklare litterär prosa.
- De kan skriva personliga brev och sammanhängande texter från egna intresseområden.

Nivå 4 (****)

Deltagarna har de kunskaper och färdigheter som beskrivs i nivå 3 och riktar vid cirkelarbetet in sig på de färdigheter som beskrivs nedan.

- De kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga föreläsningar om för dem själva välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och TV.
- De kan relativt detaljerat åter- berätta en historia.
- De deltar aktivt i en diskussion och kan förklara och försvara sina åsikter.
- De läser och förstår sakprosatexter och skönlitteratur som ligger på en inte alltför avancerad nivå.
- De kan skriva sammanhängande texter från egna intresseområden.

Nivå 5 (*****)

Deltagarna har när de går in i cirkel- arbetet de färdigheter som beskrivs i nivå 4. De känner sig relativt hemma i språket och önskar under

cirkelarbetet förbättra sina goda och allsidiga språkfärdigheter.

- Deltagarna kan förstå olika typer av framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning. Det innebär bl. a. att de utan större ansträngning förstår TV- program och filmer.
- De talar språket flytande och uttrycker sig klart och nyansrikt vid egna framställningar och i samtal och diskussioner.
- De läser och förstår långa och komplexa texter både på sakprosans och på skönlitteraturens områden.
- De kan skriva recensioner av litterära verk och av artiklar på sakprosa.

Nr 48. English: Language and Literature **** Grupp 1

Lena Ågren, fil.mag., läromedels- författare i engelska, tfn 018-22 48 43. Vi läser texter i Alderborn-Ågren ”English your way” och tidningar och diskuterar vad som händer i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga världen i synnerhet. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 49.

Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 49. English: Language and Literature **** Grupp 2

Lena Ågren, fil.mag., läromedels- författare i engelska, tfn 018-22 48 43. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 48.

Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 50. English *****

Richard Glover, universitetslärare i engelska, tfn 018-38 03 13. After concluding our study of 'Antony and Cleopatra' we shall turn by way of contrast to Shakespeare's portrayal of young love in 'Romeo and Juliet'. The seminars will consist of a close reading that explores the characters, themes and language of this early tragedy.

Tid: Varje onsdag 23/1–27/3 (ej 20/2) kl. 13.15–14.45. 18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 450 kr.

Nr 51. Franska *

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.
Tredje terminen. Fokus ligger på inläring av vardagliga ord och fraser. Enkla samtal om vardags-situationer, uttalsträning, grammatik-genomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att skaffa ett gott basordförråd och ett gott uttal. Muntliga och skriftliga övningar, parövningar, hörövningar.
Kurslitteratur: ”Un air de Paris”.
Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 14.15–15.45. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 52. Franska **

Eva Wockelberg, fil.mag., språklärare, tfn 018-50 01 70.
Samtalsträning i bundna och fria dialoger. Avlyssning av vardags-språk i inspelat material. Träning att på enkel franska sammanfatta innehållet i för studiet anpassad text. Fördjupning inom ämnesområden valda av deltagarna, t.ex. politik, miljö och konst. Systematisk genomgång av basgrammatik.
Kurslitteratur: ”Genial 3” samt material ur svensk och fransk press.
Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 9.15–10.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr

Nr 53. Franska ***

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.
Fördjupad träning i att tala, höra, läsa och skriva. Utökad ord- och fras-förråd, fördjupade grammatik-övningar, muntliga och skriftliga. Fria och bundna dialoger, parövningar, hörförståelseövningar, bildbeskrivningar, kultur och samhälle. *Kurslitteratur:* ”Grande Escalade 4”.
Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 12.30–14.00. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 54. Franska *** Grupp 1

Britt Pudas, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-51 58 34.
Fördjupad träning i att tala, höra och läsa samt i viss utsträckning att skriva. Fria och styrda dialoger, samtal om kända ämnen och aktuella händelser i målspråksländerna, samtal kring lästa texter, bildbeskrivningar. Hör-förståelse, nyhetssändningar, sång, film. Övningar via internet, ord-kunskap, grammatik, realia.
Skönlitteratur: Tidningstext.
Kurslitteratur: Roman/noveller/andra texter som bestäms av gruppen, Bonniers franska grammatik, omfattande stencilerat material.
Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 55.
Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 15.00–16.30. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 55. Franska *** Grupp 2

Britt Pudas, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-51 58 34.
Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 54.
Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 13.15–14.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 56. Franska ****

Eva Wockelberg, fil.mag., språklärare, tfn 018-50 01 70.
Cirkeln syftar till att stärka deltagar-nas förmåga att självständigt uttrycka sig muntligt i referat och diskussioner. Skönlitterära texter samt sakprosa väljs i samråd med deltagarna. Material ur fransk press ger orientering om kultur, vardagsliv och politik samt utgör underlag för fördjupade kunskaper i ordbildning och härledning av ord. Skriftliga översättningsövningar svenska – franska.
Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 11.15–12.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 57. Franska ****

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.
Deltagarna väljer en artikel i en tidning på franska som presenteras.

Vi läser och diskuterar den tillsam-mans. Vi ser en film textad på franska och olika inspelningar från TV5/France2. *Kursbok:* Romain Gary ”La promesse de l'aube”.
Tid: Varje tisdag 22/1–9/4 kl. 11.00–12.30. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 58. Franska *****

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.
Deltagarna väljer själva ett text-utdrag som de presenterar och diskuterar med de andra deltagarna. Tillsammans läser vi artiklar från den franska pressen och ser video-inspelningar från TV5/France2. *Kursbok:* Romain Gary ”La promesse de l'aube”.
Tid: Varje tisdag 22/1–9/4 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 59. Franska *****

Yaga Sosnowska, lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 018-55 28 92.
Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.
Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 11.15–12.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 600 kr.

Nr 60. Grekiska, klassisk **

Gunnel Eriksson, f.d. gymnasie-lektor, tfn 0171-47 60 89.
Grekisk grammatik repeteras och befästs, ordförrådet utvidgas och belyses med lånord. Genom text-urval från olika epoker och genrer anknyts till grekisk historia, konst, litteratur, filosofi och religion.
Tid: Varje onsdag 23/1–10/4 kl. 12.30–14.00. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.
Avgift: 600 kr.

Nr 61. Italienska *

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.
Nybörjarcirkel (andra terminen) med inriktning på vardagsfraser och

enkla samtal. Vi går också igenom de grammatiska grunderna. Målet är att deltagarna skall få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi fortsätter i kursboken "Prego 1". Vi lyssnar på italienska sånger och ser ev. delar av en italiensk film med svensk text.

Tid: Varje tisdag 5/2–23/4 kl. 13.30–15.00. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 62. Italienska ** Grupp 1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.

Kursbok är "Prego 3" samt en Easy reader. Vi repeterar grammatik och inriktar oss på vardagsfraser och enkla samtal. Målet är att utöka ordförrådet, hörförståelsen och att öva upp ett gott uttal. Deltagarna får öva sig i att uttrycka sig genom att göra enkla presentationer av ett valfritt ämne. Vi lyssnar på italienska sånger och ser delar av en italiensk film, textad på italienska. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 63 och 64.

Tid: Varje torsdag 31/1–25/4 (ej 28/3) kl. 9.00–10.30. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 63. Italienska ** Grupp 2

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 62 och 64.

Tid: Varje torsdag 31/1–25/4 (ej 28/3) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 64. Italienska ** Grupp 3

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 62 och 63.

Tid: Varje måndag 4/2–29/4 (ej 1/4) kl. 13.30–15.00. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 65. Italienska * Grupp 1**

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.

Vi fortsätter i kursboken "Prego 3" och kompletterar med en Easy reader. Vi övar på att uttrycka oss muntligt både genom vardagsfraser och samtal, där ordförrådet utökas, uttalet förbättras och grammatiken repeteras. Deltagarna får också öva sig muntligt genom att göra presentationer av olika ämnen. Vi lyssnar på italiensk musik och ser ev. en italiensk film, textad på italienska. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 66.

Tid: Varje onsdag 30/1–24/4 (ej 27/3) kl. 9.00–10.30. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 66. Italienska * Grupp 2**

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 65.

Tid: Varje måndag 4/2–29/4 (ej 1/4) kl. 10.30–12.00. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 67. Italienska ***

Eva Linderöth, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-21 89 18.

Vi läser en modern italiensk roman och diskuterar och kommenterar det vi läser. Vi tar upp grammatiska moment enligt deltagarnas behov och önskemål. Vi befäster och utökar deltagarnas vardagliga ordförråd genom muntliga övningar.

Deltagarna får även göra muntliga presentationer efter eget val. I övrigt välkomnas deltagarnas förslag.

Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 68. Italienska ***

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.

Vi läser en roman som vi väljer vid första sammankomsten. Vi diskuterar och kommenterar det vi läser. Deltagarna får också öva sig på att uttrycka sig genom att göra presentationer av olika ämnen. Vi tar upp artiklar i aktuella ämnen och diskuterar på italienska. Cirkelns mål är att utöka ordförrådet och

förbättra förmågan att uttrycka sig. Vi lyssnar också på italienska sånger och ser ev. en italiensk film, textad på italienska.

Tid: Varje tisdag 5/2–23/4 kl. 15.15–16.45. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 69. Italienska *****

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.

Konversation och diskussion på italienska. Vi läser en roman som vi väljer vid den första sammankomsten. Vi diskuterar och kommenterar romanen och läser också artiklar i aktuella ämnen. Deltagarna gör muntliga presentationer av olika ämnen. Cirkelns mål är att utvidga ordförrådet, finslipa uttal och ge deltagarna möjlighet att öva sin förmåga att uttrycka sig. Vi lyssnar också på italienska sånger och ser ev. en italiensk film, textad på italienska.

Tid: Varje onsdag 30/1–24/4 (ej 27/3) kl. 14.45–16.15. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 70. Latin *

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98. Nybörjarcirkel (andra terminen) med studium av tillrättalagda och autentiska texter. Grundläggande formlära och enkel syntax. Latinska sentenser och citat. Morfem och fonem. Etymologi. Latin i moderna språk. Översikt över Roms historia. Det romerska samhället, arkitektur, konst, mytologi, främst i anslutning till textmaterialet. Kurslitteratur: Staffan Edmar "Vivat lingua latina!".

Tid: Varje torsdag 24/1–18/4 (ej 28/3) kl. 15.15–16.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Missionskyrkan, Utsikten den 7/3).
Avgift: 600 kr.

Nr 71. Latin **

Jan-Åke Sääf, fil.mag., tfn 076-787 71 87. Fördjupat fokus på formlära och syntax, ordförrådet konsolideras och utvidgas. Latinets fortlevnad i

moderna språk. Allmän språkkunskap. Texter av något högre svårighetsgrad. Övnings- och tillämpningsuppgifter. Sentenser, citat, bevingade ord. Realia, historiska och kulturella inslag. Kursbok: Staffan Edmar "Vivat lingua Latina!" och Erik Tidner "Latinsk grammatik". Ahlberg-Lundqvist-Sörbom "Latinsk-svensk ordbok" rekommenderas.
Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.
Avgift: 600 kr.

Nr 72. Latin ****

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98. Översättning och analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Grammatik med tonvikt på syntax och textanalys, övergripande repetition av formlära. Viss översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologi. Latin i moderna språk. Latinets roll i Europa. Kyrkolatin. Historia, samhälle, filosofi, konst, arkitektur, mest i anslutning till behandlade texter. Sentenser och citat. Kurslitteratur: Valfri grammatik, valfritt lexikon, omfattande stencilrat material.
Tid: Varje torsdag 24/1–18/4 (ej 28/3) kl. 9.15–10.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 73. Latin *****

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98. Översättning och analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Grammatik med tonvikt på fördjupad syntax och textanalys. Repetition av formlära enligt önskemål. Översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologi. Latin i moderna språk. Historia, samhälle, dagligt liv, filosofi, konst, arkitektur, mest i anslutning till behandlade texter. Sentenser och citat. Kurslitteratur: Valfri grammatik, valfritt lexikon, omfattande stencilrat material.
Tid: Varje torsdag 24/1–18/4 (ej 28/3) kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 74. Meänkieli *

Erling Wande, professor em. i finska, tfn 018-46 15 47. Nybörjarcirkel (första terminen). Cirkeln inleds med en beskrivning av meänkielis ställning som minoritetsspråk i Sverige. En kort översikt över meänkielis språkhistoriska utveckling och senare historia ges, vidare även en presentation av meänkielis olika dialektområden. Därefter kommer varje undervisnings-tillfälle att innehålla en genomgång av drag i meänkielis ordförråd och grammatiska struktur med efterföljande övningar. Huvudbok är Märta, Karin och Linnea Nylund "Meänkieli", Pajala kommun, 2012.
Tid: Varje onsdag 23/1–27/2 kl. 14.30–16.00. 12 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 75. Meänkieli **

Erling Wande, professor em. i finska, tfn 018-46 15 47. Cirkeln syfte är att ge fördjupade kunskaper i meänkielis grammatik och ordförråd samt orientering i den sakprosa och skönlitteratur, som publicerats på meänkieli under de senaste decennierna (Pohjanen, Niemi i översättning, Kerstin Johansson, Bengt Kostenius m.fl. texter ur antologin "Meänkieltä"). Även äldre texter kommer att tas upp (Keksi, Snells Kamaripirtiltä, Juntin talo). Huvudbok är Bengt Pohjanen & Eeva Muli "Meänkieli rätt och lätt", Barents Publisher, 2. uppl. 2007.
Tid: Varje onsdag 6/3–17/4 (ej 27/3) kl. 14.30–16.00. 12 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 76. Spanska **

Ann-Christine Karén, fil.mag. i spanska och franska, f.d. gymnasielärare, tfn 073-042 85 59. Cirkeln syftar till fördjupad träning i att tala, höra, läsa och skriva spanska. Målet är att utöka ordförrådet och träna uttal genom att samtala om vardagliga ämnen. Grammatikgenomgång med övningar, både muntliga och

skriftliga. Hörövningar. Realia om Spanien och den spansktalande världen. Textbok: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz "Caminando 3".
Tid: Varje tisdag 22/1–9/4 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 77. Spanska **

Anders Fredholm, fil.kand. i spanska och engelska, tfn 070-661 14 72, anders.fredholm@globalnet.net. Fortsatt inläring av grundläggande vanliga ord och fraser, kommunikativ praktik genom något svårare texter och samtal i nutid, framtid och närmaste dåtid samt realia om Spanien och Latinamerika. Textbok: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz "Caminando 2".
Tid: Varje tisdag 22/1–9/4 kl. 11.15–12.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.
Avgift: 600 kr.

Nr 78. Spanska **

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 073-687 19 93 (helst efter kl. 16). Fokus ligger på inläring av allmänna ord och fraser samt kommunikativ praktik genom något svårare texter och samtal uttryckta i nutid, framtid och dåtid. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz "Caminando 3".
Tid: Varje måndag 21/1–15/4 (ej 1/4) kl. 12.30–14.00. 24 timmar.
Lokal: S:t Olofsgatan 11, 2 tr.
Avgift: 600 kr.

Nr 79. Spanska ***

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 073-687 19 93 (helst efter kl. 16). Cirkeln inriktar sig på utökad ord- och frasförråd samt träning i att beskriva och berätta om både vardagliga situationer och andra för deltagaren bekanta områden. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz "Caminando 4".
Tid: Varje måndag 21/1–15/4 (ej 1/4) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
Lokal: S:t Olofsgatan 11, 2 tr.
Avgift: 600 kr.

Nr 80. Spanska ****

Roberto Alonso de la Torre,
gymnasielärare, tfn 073-687 19 93
(helst efter kl. 16).

Cirkel med inriktning på att bygga vidare på den kommunikativa förmågan, med betoning på att samtala, genom att utöka ord- och frasförrådet samt träna sig i att agera i vanliga situationer och händelser som rör allmänna områden.

Kurslitteratur bestäms i samråd med deltagarna vid cirkelns början.

Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 8.30–10.00. 24 timmar.

Lokal: S:t Olofsgatan 11, 2 tr.

Avgift: 600 kr.

**Nr 81. Deutsch im Alltag **
Grupp 1**

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Tyska i vardagslag. Cirkeln är främst inriktad på muntlig kommunikation och på att bygga upp ett praktiskt och användbart ordförråd.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 82.

Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

**Nr 82. Deutsch im Alltag **
Grupp 2**

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 81.

Tid: Varje onsdag 23/1–17/4 (ej 27/3) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 83. Deutsch im Alltag ***

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Vi läser och diskuterar texter från olika ämnesområden. Tonvikt på ordförråd och muntlig kommunikation, men även en del skriftlig produktion.

Tid: Varje tisdag 22/1–9/4

kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

**Nr 84. Deutsch – Gestern
und Heute ******

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Vi studerar texter från olika tider och ämnesområden och tar upp realia i anslutning till det lästa. Uppläggning av cirkeln och val av material sker i samråd med deltagarna.

Tid: Måndagar jämna veckor
21/1–15/4 (ej 1/4) kl. 12.45–14.15.
12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

**Nr 85. Tysk litteratur och
samhälle ******

Helmut Müssener, professor em. i tyska, särskilt tyskspråkig litteratur, tfn 0173-104 50.

Höstterminens tyska litteraturscirkel fortsätter under vårterminen, men nyttillkomna är hjärtligt välkomna. Cirkeln vänder sig till den som har både läs- och hörförståelse i tyska samt är intresserad av tyskspråkig litteratur, främst lyrik, och litteraturhistoria. Vi läser och diskuterar, valfritt på tyska eller svenska, både dikter från ”den gamla tiden”, som det fortfarande lönar sig att meditera över, och från vår egen tid samtidigt som vi uppmärksammar diktens språk och struktur. Samtliga texter finns med i ”Deutsche Gedichte. Eine Anthologie”, Reclams Universal-Bibliothek 8012.

Tid: Varje torsdag 24/1–7/3 (ej 21/2)

kl. 13.00–14.30. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

FOLKUNIVERSITETETS KURSER I UPPSALA

Folkuniversitetet i Uppsala, FU, erbjuder USU:s medlemmar att delta i FU:s kurser med 10 procents rabatt. Kurskatalog kan hämtas på FU:s expedition, Bergsbrunnagatan 1, Uppsala. Utbildningsinformation på nätet: www.folkuniversitetet.se/upsala. Vid anmälan anges medlemskap i USU.

UNIVERSITETSKURSER VID UPPSALA UNIVERSITET

Uppsala Senioruniversitet vill erinra om det fantastiska utbud av kostnadsfria kurser som erbjuds av Uppsala universitet för dem som har slutbetyg från gymnasieskola. Studiernas omfattning anges i högskolepoäng, hp, där 1,5 hp motsvarar en veckas heltidsstudier. En termins heltidsstudier, alltså 20 veckor, ger 30 hp. Uppsala universitet ger också ett stort antal sommarkurser.

All information om kurser, lediga platser, etc. finns på www.uu.se/utbildning.

Anmälan till kurserna görs via internet på www.studera.nu eller via pappersblankett. Sista anmälningsdag är 15 april 2013 för höstterminens kurser. Anmälningstiden för kurserna under vårterminen 2013 har gått ut, men det kan finnas kurser som inte är fullbelagda. Då finns det möjlighet att anmäla sig vid terminsstarten. Du kan ringa den institution som ger den kurs du är intresserad av och fråga om lediga platser.

Universitetets utbildningskatalog för 2012/13 finns tillgänglig för nedladdning på Uppsala universitets hemsida. Den kan även hämtas på studerande-expeditionen, S:t Olofsgatan 10 B, Uppsala.

